

Forskningsetiske prinsipper

Saksnummer	17-2019
Avsender	Senterleder
Møtedato	12.06.2019

Bakgrunn for saken

Nasjonalt senter for e-helseforskning er et *fritt og uavhengig* forskningssenter, og må legge forskningsetiske prinsipper til grunn for sin virksomhet. Samtidig er senteret tett knyttet til nasjonale myndigheter, og er avhengig av at senterets leveranser er relevante og nyttig for sektoren. Denne situasjonen skaper av og til utfordringer for senterets medarbeidere og ledere, og senteret har sett nytten av å ha en åpen diskusjon om tematikken, og å forankre noen prinsipper internt og eksternt.

Senterleder inviterer med dette styringsgruppen til å ha en diskusjon om temaet, og å bidra til en forankring av overordnede prinsipper for senterets forsknings- og rådgivingsaktivitet.

NSE skal ivareta samfunnets og myndighetenes behov for kunnskap på e-helsefeltet gjennom forskning og forskningsbaserte kunnskapsoppsummeringer eller utredninger. Ofte vil myndighetenes behov for kunnskap innebære korte frister som ikke gjør det mulig å gjennomføre grundig forskning, og senteret må ha en balanse i antall og omfang av kortere prosjekter med mindre omfang av forskning, og grundigere forskningsprosjekter.

For å sikre at prosjektene er relevante og nyttige for sektoren er det nødvendig at NSE samarbeider med myndighetsorganer, enten gjennom følgeforskning på sektorens prosjekter, kunnskapsoppsummeringer eller å bringe inn relevant forskning til prosjektene. I alle tilfeller står forskningen på egne ben, og det er kun NSE som er ansvarlig for sine leveranser.

Det er behov for å tydeliggjøre hva det betyr at NSE er uavhengig og frittstående. Derfor har senteret formulert prinsipper for den forskningen vi gjør i samarbeid med direktorater eller andre myndighetsorganer.

1. NSE igangsetter i hovedsak prosjekter på eget initiativ, og står selv ansvarlig for både formulering av forskningsspørsmål, problemstillinger og gjennomføring av prosjektene.
2. Myndighetsstyring foregår utelukkende gjennom formelle styringslinjer, i siste instans fra Helse- og omsorgsdepartementet via oppdragsbrev eller lignende.
3. NSE står ansvarlig for egne konklusjoner i sine leveranser. Dersom samarbeidende myndighetsorganer eller andre prøver å påvirke disse er det i strid med almene forskningsetiske prinsipper.

4. NSE tar i noen sammenhenger på seg prosjekter som kan beskrives som oppdragsforskning. Da gjelder de vanlige prinsippene for oppdragsforskning som beskrevet av De nasjonale forskningsetiske komitéene¹.
5. Myndigheter har ofte behov for raske leveranser, sett i sammenheng med eksterne faktorer. Når NSE bidrar i slike prosjekter må rammer, begrensninger og forbehold være tydelige i både kommunikasjon med samarbeidspartner/oppdragsgiver og i leveransene som kommer ut av prosjektet.
6. I samarbeidet med Direktoratet for e-helse gjelder rollefordelingen som beskrevet av Helse- og omsorgsdepartementet og behandlet i styringsgruppesak 5-2017. Direktoratet for e-helse skal beskrive de nasjonale behovene for kunnskap, og NSE skal på eget initiativ og etter egen vurdering starte prosjekter som understøtter kunnskapsbehovene.

Forslag til vedtak

- Styringsgruppen gir sin tilslutning til de forskningsetiske prinsippene.
- Styringsgruppen ber senterleder utarbeide framtidige, eller revidere eksisterende, samarbeidsavtaler i tråd med de forskningsetiske prinsippene.

Referanser

¹<https://www.etikkom.no/forskningsetiske-retningslinjer/Samfunnsvitenskap-jus-og-humaniora/e.-oppdragsforskning-34---40/>